

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๕๑๐๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์
ของอินเดีย

ครูผู้สอน ครูสุดาร์ตน์ ปัญญาดี

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์
ของอินเดีย

จุดประสงค์การเรียนรู้

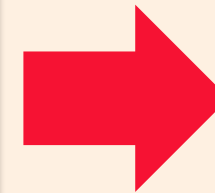
เข้าใจในอิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย
ทางด้านศาสนาและการเมืองการปกครอง
ที่มีต่อไทย

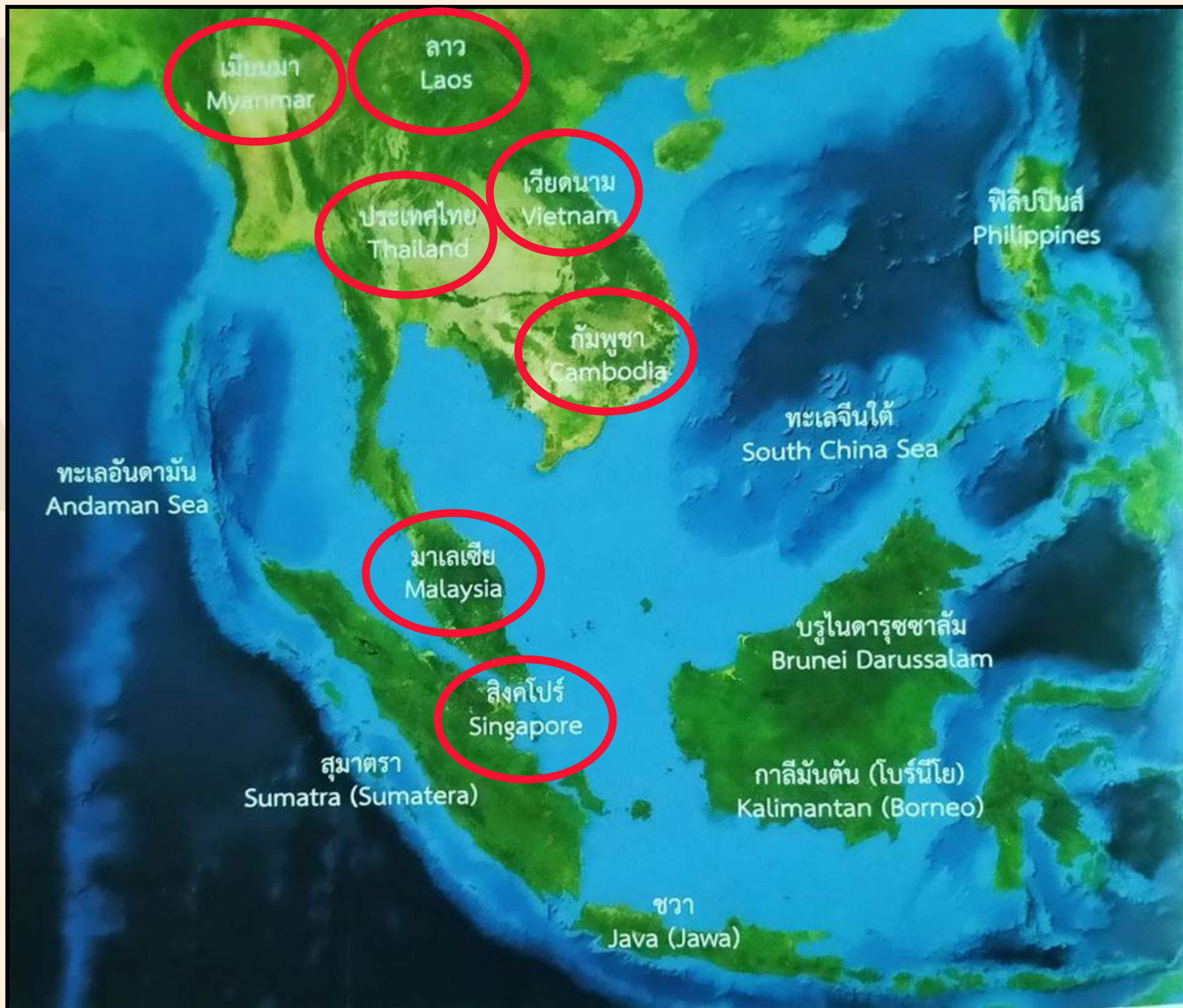
ผู้มีบทบาทสำคัญ

๑. กลุ่มกษัตริย์หรือนักรบ
๒. กลุ่มพ่อค้า
๓. กลุ่มนักบวช

การเข้ามาของชาวอินเดีย

ชาวอินเดียเดินทางมาติดต่อค้าขายในดินแดนสุวรรณภูมิ

สุวรรณภูมิ คือ
ดินแดนแห่งทองคำ
เป็นดินแดนใน
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การเข้ามาของชาวอินเดีย

ค้าทองแดงกับทองสำริด เป็นโลหะขายได้ราคาดี
ในอินเดีย จึงดึงดูดนักเดินทางเสี่ยงภัยไปซื้อหา

เครื่องเทศ
ไม้หอม

ที่มา : <https://anurakmag.com/travel/05/22/2023/the-charm-of-spices-of-indian-cuisine/>

ลูกปัดหินคาร์เนเลียน

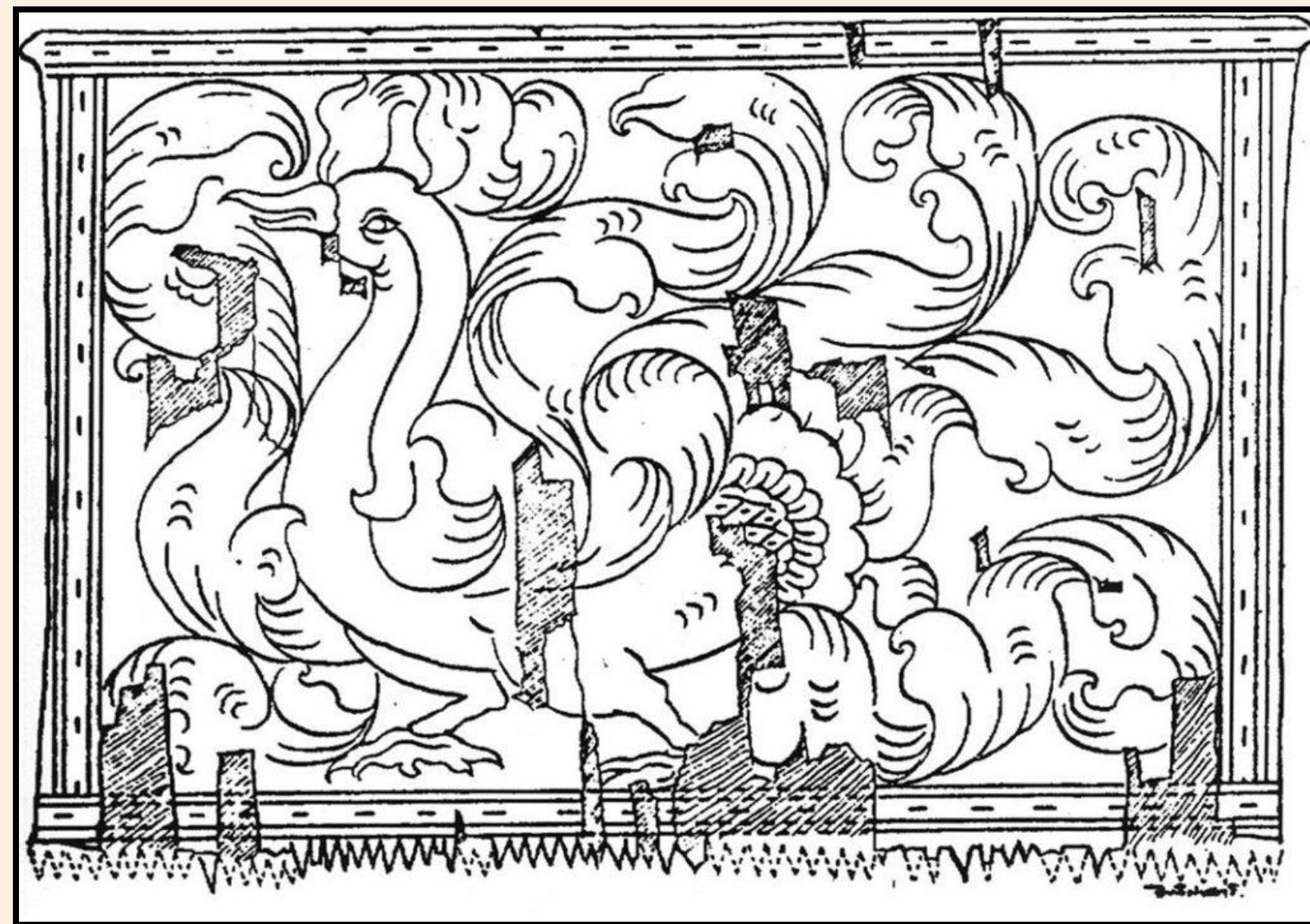

แสดงให้เห็นถึงการติดต่อ
ค้าขายในอดีตระหว่างอินเดีย
และเมืองท่าโบราณในภาคใต้

ที่มา : กรมศิลปากร

ลูกปัดโบราณ พบในจังหวัดกระบี่

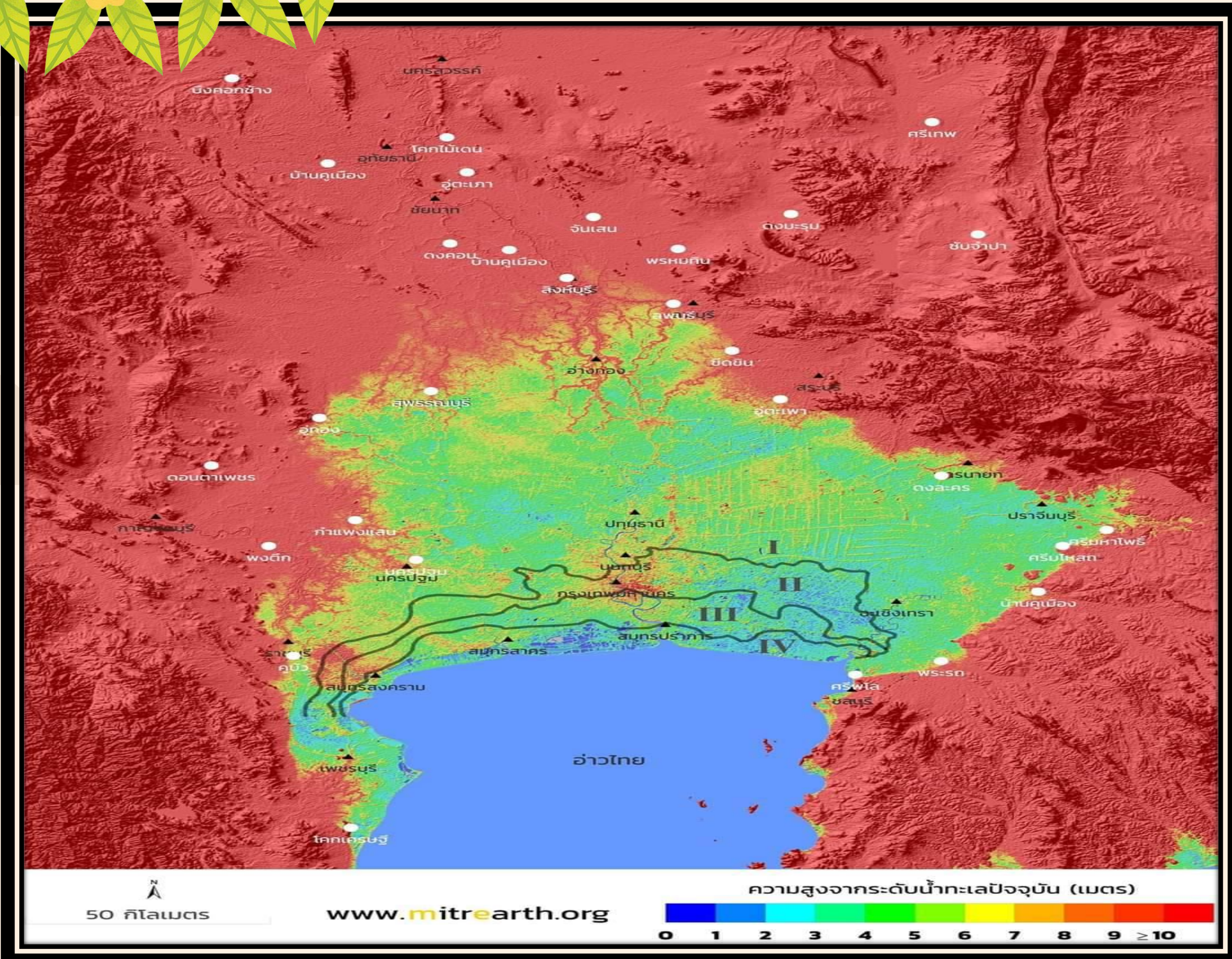
หวีทำมาจากงาช้าง ที่นำเข้ามาจากอินเดีย พบที่เมือง
โบราณจันเสน อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์

การเข้ามาของชาวอินเดีย

ด้านศาสนา

ประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางศาสนาจากอินเดียมา ๒ ศาสนา คือ ศาสนาพุทธ และศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

เมืองสมัยทวารวดี
ที่รับอิทธิพลจาก
อินเดีย

เมธีไชยาราม
สำนักพิมพ์

ธรรมจักรและ กวางหมอบ

เอกลักษณ์พุทธศาสนาเถรวาท
ในวัฒนธรรมทวารวดี

จากหนังสือ ศิลปะทวารวดี : วัฒนธรรมทางศาสนายุคแรกเริ่มในดินแดนไทย
โดย ศาสตราจารย์ ดร. ตักศิษฐ์ สายสิงห์

ธรรมจักรและกวาง

พระพุทธรูป

ตราดินเผารูปสัญลักษณ์ทางศาสนา พบที่เมือง
โบราณอู่ทอง อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ด้านหน้าตราดินเผา

ด้านหลังตราดินเผา

พระพุทธรูปดินเผาปางสมาธิ
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุทอง

ศิลปกรรมทวารวดีที่นครปฐม

ศิลปกรรมทวารวดีที่ คูบัว ราชบุรี

ลูกเต๋า : การเล่นเกมโบราณ ? ในวัฒนธรรมทวารวดี ที่เมืองอู่ทอง

ที่มา : กรมทำศิลปากร

หลักฐานศาสนาพราหมณ์-ฮินดูในภาคใต้ของประเทศไทย

ไวษณพนิกาย : พระวิษณุ (พระนารายณ์)

อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๖

พุทธศตวรรษที่ ๑๒
เวียงสระ
จ.สุราษฎร์ธานี

พุทธศตวรรษที่ ๑๒
เขาพระเพทอ
จ.พังงา

พุทธศตวรรษที่ ๑๓
เขาศรีวิชัย
จ.สุราษฎร์ธานี

พุทธศตวรรษที่ ๑๔
เขาพระนารายณ์
จ.พังงา

พุทธศตวรรษที่ ๑๖
เวียงสระ
จ.สุราษฎร์ธานี

หลักฐานศาสนาพราหมณ์-ฮินดูในภาคใต้ของประเทศไทย

พระวิษณุที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย
วัดศาลาทิง อำเภอยะยา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หลักฐานศาสนาพราหมณ์-ฮินดูในภาคใต้ของประเทศไทย

ไสวินิกาย : พระศิวะ

อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๔-๑๕

พระศิวะมหาเทพ
พุทธศตวรรษที่ ๑๔-๑๕
บ้านหนองหอย อ.เมือง
จ.สงขลา

พระอคัสยยะ
พุทธศตวรรษที่ ๑๕-๑๖
พังพระ อ.สทิงพระ
จ.สงขลา

พระวฤกะไกรวะ
พุทธศตวรรษที่ ๑๖
เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี

พระศิวนาฏราช
พุทธศตวรรษที่ ๑๘-๑๙
โบสถ์พราหมณ์
จ.นครศรีธรรมราช

หลักฐานศาสนาพราหมณ์-ฮินดูในภาคใต้ของประเทศไทย

ไศวนิกาย : ศิวลึงค์/เอกमुखลึงค์

อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๐-๑๓

พุทธศตวรรษที่ ๑๐
หอพระอิศวร
จ. นครศรีธรรมราช

เอกमुखลึงค์
กลางพุทธศตวรรษที่ ๑๑
ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๒
สถานีรถไฟหนองหวาย
จ. สุราษฎร์ธานี

พุทธศตวรรษที่ ๑๒
บ้านนายพรัง อ. จ. หนองบัว
อ. สิชล จ. นครศรีธรรมราช

กลางพุทธศตวรรษที่ ๑๒
อ. ยะรัง จ. ปัตตานี

พุทธศตวรรษที่ ๑๒
เขาทลีเมือง
จ. นครศรีธรรมราช

พุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๓
หอพระอิศวร
จ. นครศรีธรรมราช

ด้านการปกครอง

รับแนวคิดที่เชื่อว่า
กษัตริย์เป็นสมมติเทพเข้ามาใช้

ที่มา : <https://www.salika.co/2019/05/05/his-majesty-the-king-proceeds-to-the-temple-of-the-emerald-buddha-to-proclaim-himself-the-patron->

๕ งานปฏิบัติ

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาแหล่งโบราณคดีในภาคใต้ตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้
๒. ให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูกำหนดหัวข้อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา
๒. อธิบายคำชี้แจงใบงานพร้อมให้คำแนะนำ

กลุ่มที่ ๑

แหล่งโบราณคดีควนลูกปัด (คลองท่อม)

จากหลักฐานทางโบราณวัตถุที่สำรวจพบสันนิษฐานได้ว่า แหล่งโบราณคดีควนลูกปัดมีความสัมพันธ์ติดต่อกับอินเดียตอนใต้ กลุ่มประเทศอาหรับและเมืองโบราณสมัยแรกเริ่มประวัติศาสตร์ใน ภาคกลางของไทย

ควนลูกปัดเป็นเนินดินที่มีลักษณะเป็นชุมชนโบราณ ไม่มีคูเมือง หรือกำแพงเมือง แต่มีคลองไหลผ่านกลางชื่อคลองท่อมจุดที่ตั้ง ชุมชนอยู่ทั้งสองฝั่งคลองท่อม และพบหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า เป็นแหล่งอุตสาหกรรมผลิตลูกปัดในสมัยโบราณ โบราณวัตถุที่พบ มาก คือ ลูกปัดแร่ประกอบหิน แก้วหลอม แก้วน้ำเคลือบ ลูกปัด ทองคำ ตะกั่ว และยังพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อดินธรรมดาและ เนื้อดินขาวฉาบแก้วน้ำเคลือบ และโบราณวัตถุอื่น ๆ ได้แก่ แทน หินบดยา ลูกกลิ้งหินบด เครื่องประดับสำริด เครื่องมือเหล็กคล้าย ตาปูหรือเหล็กสกัด

กลุ่มที่ ๒

แหล่งโบราณคดีเขาคา

เขาคาเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์สำหรับประกอบพิธีกรรมสำคัญทางศาสนาและเป็นที่อยู่อาศัยของพราหมณ์ผู้ประกอบศาสนพิธี บริเวณเขาคาเป็นศาสนสถานสำคัญในลัทธิไศวนิกาย ซึ่งเคารพนับถือพระศิวะหรือพระอิศวรเป็นเทพเจ้าสูงสุด ได้มีการพบโบราณสถานขนาดเล็กกระจายเป็นบริเวณโดยรอบ รวมทั้งวัตถุโบราณที่ใช้ในพิธีกรรม เช่น ฐานโยน ศิวลึงค์ ท่อโสมสูตร (ท่อน้ำมนต์) ตลอดจนซากโบราณสถานที่เป็นเทวสถาน สระน้ำโบราณ

กลุ่มที่ ๓

แหล่งโบราณคดีเวียงสระ

เมืองโบราณเวียงสระ เมืองคูน้ำคันดินในภาคใต้ตอนบนของไทย

เรียบเรียง : นภัคมณ ทองเฟื้อ นักโบราณคดีชำนาญการ
กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครศรีธรรมราช

เมืองโบราณเวียงสระ เป็นเมืองและแหล่งชุมชนโบราณแห่งหนึ่งทางภาคใต้ มีหลักฐานทางโบราณวัตถุที่พอจะยืนยันได้แน่ชัดว่าเมืองนี้ได้รับอิทธิพลทางพุทธศาสนาจากอินเดียแน่นอนอน หลักฐานทางโบราณสถานและโบราณวัตถุในอดีตมีอายุมากกว่า ๑๐๐๐ ปี มีดังนี้ เครื่องมือหินสมัยก่อนประวัติศาสตร์ พระพุทธรูป หินทรายแดงนูนสูง เทวรูปพระวิษณุหรือพระนารายณ์สวมหมวกทรงกระบอกทำด้วยศิลา แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความเจริญรุ่งเรืองในด้านความเชื่อทางศาสนาพราหมณ์และพุทธศาสนา ลัทธิมหายานได้เป็นอย่างดี

จากหลักฐานทางโบราณคดี แสดงให้เห็นถึงบทบาทความสำคัญของเมืองโบราณเวียงสระทั้งด้านศาสนาและด้านการค้า โดยพบว่าผู้คนในเมืองโบราณแห่งนี้มีการนับถือทั้งศาสนาพราหมณ์ (ทั้งลัทธิไวษณพนิกายและไศวนิกาย) และศาสนาพุทธร่วมกัน

กลุ่มที่ ๔

แหล่งโบราณคดีเขาศรีวิชัย

ชุมชนโบราณเขาศรีวิชัย เป็นชุมชนสำคัญแห่งหนึ่งในเขตอำเภอพนมพิณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี บริเวณเขาศรีวิชัยมีการค้นพบประติมากรรมรูปพระวิษณุหรือพระนารายณ์เทพเจ้าสูงสุดของศาสนาพราหมณ์ลัทธิไวษณพนิกาย ๔ องค์ ซึ่งมีรูปแบบใกล้เคียงกับประติมากรรมรูปพระวิษณุที่พบในประเทศอินเดีย แสดงให้เห็นว่าบริเวณเขาศรีวิชัยน่าจะเคยเป็นที่ตั้งของชุมชนโบราณขนาดใหญ่ที่มีการนับถือศาสนาพราหมณ์ทั้งลัทธิไวษณพนิกายและลัทธิไศวนิกาย

กลุ่มที่ ๕

แหล่งเรือโบราณ คลองกล้วย

ซากเรือโบราณบริเวณชายหาดบ้านบางกล้วย หมู่ ๔ ตำบลกำพวน อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง โดยซากเรือลำนี้พบลูกปัด ภาชนะดินเผา เศษทอง และเหรียญโรมัน ภาชนะดินเผานำเข้าจากอินเดีย จากหลักฐานแวดล้อมต่างๆ เชื่อว่าเรือลำนี้เป็นเรือที่มาจากอินเดีย แสดงถึงการเดินทางติดต่อแลกเปลี่ยนทางการค้าตามเส้นทางสายไหมทางทะเลได้เป็นอย่างดี และยังเป็นตัวแทนในการอธิบายถึงการเคลื่อนตัวทางวัฒนธรรมจากอินเดียเข้ามายังประเทศไทยได้อย่างชัดเจน การเข้ามาของคนอินเดียในครั้งนี้ได้ก่อให้เกิดการรับเทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิตลูกปัดแก้วและหิน มีการใช้อักษรพราหมีที่เป็นรากเหง้าของตัวอักษรไทย ที่สำคัญคือ การพบหลักฐานที่เป็นสัญลักษณ์ในศาสนาพุทธก่อนมีการสร้างพระพุทธรูปเป็นรูปเคารพหลายชนิดที่สำคัญ คือ ตีร์รัตนะ

นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง

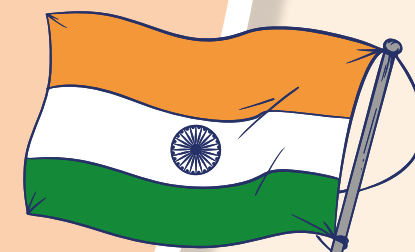
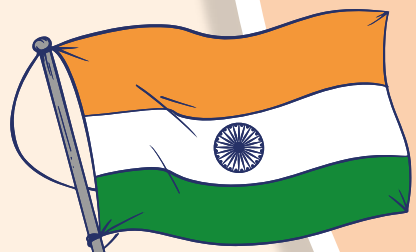

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

แหล่งอารยธรรมและแหล่งมรดกโลก

ของอารยธรรมอินเดีย

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๔

เรื่อง แหล่งมรดกโลกที่สำคัญ

ในอารยธรรมของเอเชียใต้

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

